

ТУРЦИЯ

—○○—

ВЪСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИТА НА НАРОДЪТЪ.

—○○—

ТУРЦИЯ излизува съка събота. Годишната цена за въ имперіята по царската поща, е 4 бълн мецедіета; вънъ отъ имперіята, 5 бълн мецедіета. Спомоществаніята трѣбува да сѣ годишни и предплатени. Писмата които са отнасятъ до редакціята са надписуватъ до Н. Генювича и П. Р. Славейкова. Външните настоятели отговарятъ за въстникътъ. Подписката за спомоществаніята става направо въ Ц а р и г р а д ъ — Г а л а т а при издателити.

29 ОКТОМВРІЯ (ПО НОВИ СТИЛЪ)

—○○—

9 ДЖЕМАЗИЛЪ АХИРЪ 1282 ОТЪ ЕГИРА.

Чувайте! Който има ва нѣкого си гнѣвъ или мѣсть (каресъ), нека не са мѣчи съ друго вло да му отмъщава; не трѣба нито да го кѣне, нито нищо друго да му прави, ами да го благослави само да зафане да издава нѣкой български въстникъ, повече не му трѣба. Увѣриваи го, че за двѣ или наймного три години, въ кѣщата му и пепель нѣма да остане.

Защо казваме това? нека го истъкуватъ тѣзи които вематъ въстници а не мислятъ че тѣ не никнѣтъ отъ земята като глѣби.

Въ 8-иятъ брой на листътъ си редакторътъ на Врѣмето, толкозь чувствителнѣтъ къмъ ругателствата, като не са посвѣнилъ ни най малко да обругае съ най язвители думи сички които не сподѣлятъ неговото мнѣніе, и да нарече едни ниски и безхарактерни, други предубѣдени, не далновидни, нескрени, приторни, кѣ соумни и вече отвѣнъ свѣтътъ хора, продължава да развива своитѣ осѣждания и обвиненія противъ дѣйствованіето за въпросътъ изобщо и частно противъ главните дѣйци. Особенно врѣхъ послѣдните са мѣчи да стовари той сичката тяжесть на обвиненіята и тѣхъ подразумѣва като казва че са боели отъ разсѣжденія и отъ свободно разисканіе, че гледали да наложатъ само едно мнѣніе, своето си, и били до тамъ докарали работата, щото мнѣзина не смѣяли да си искажатъ свободно мнѣніето. Тѣхъ разумѣва като подмѣта, въ 9-й брой, че не смеи послѣдователни и не постоянствовами на едно. На тѣхъ най послѣ явно напада въ 10-й брой като казва че са съединили съ насъ даго съсипятъ и че за свои си смѣтки желѣтъ не рѣшеніето но протаканіето на въпросътъ.

Не земаи на себе си да оправдаваи частни лица, намѣреніето ни е да покажемъ до колко Г. редакторъ е справедливъ въ обвиненіята си.

Свѣтъмъ що първото му обвиненіе не е безосновно, но то не е изключително само върху нѣкои хора, то е общо на сичките. Не сжщото ли прави днесъ и Г. редакторъ като иска своето мнѣніе да прѣпорѣчи? не са ли сили да заповоари и да опозори тѣзи които вижда че са противни на мнѣніето му? Нестиннѣтъ обаче патриотъ не са обезкуражава отъ таквизи плюски да не смѣ да си искава мнѣніето свободно. Не е ли Г. редакторъ които говори за насъ именно че сме ходили

въ патриархіята, че благоволимъ на уніята, на протестантитѣ и други. Какво отъ това? ний улашихми ли са отъ тѣзи доноси? мѣчкими ли да не искаваи свободно мнѣніето си?

И не е ли повече за осѣждане достоинъ този който отъ таквизи маловажни причини не е смѣялъ да искава свободно си мнѣніето, но съ мѣчаніето си е съдѣйствуватъ да са държи толкозь врѣме народътъ въ заблужденіе, и въ угода на другитѣ е мѣчалъ когато работитѣ вървѣли както не трѣба, и чакалъ да са събркатъ до сущъ че тогазъ да дойде само да порицава? А не тѣзи ли безчестна роля е игралъ до сега Г. редакторъ? Толкови врѣме той като тѣхенъ подлогашъ не само не осѣди нищо отъ дѣйствіята на тѣзи които днесъ обличава, но и когато другъ нѣкой са осмѣлеше да каже нѣщо, като усорица са впушаше на него, отрупваше го съ сѣкакви клевети: защищаваше ги, хвалеше постѣпките и поведеніето имъ, приспиваше народътъ да са не вторача въ дѣлата имъ. Защо? Защото искаше да имъ угоди, и раболѣпствуваше предъ тѣхъ защото му плащаха, защото не е никога ималъ предъ очи ползата на народа, но ползата на кесіята си. А сега когато тѣ са откаваха да му плащатъ нема за какво да ги ласкае, нѣма да са бои да не изгуби интереситѣ си, сега са осмѣлил да искава мнѣніето си свободно; сега са подѣрѣлъ да казва какъ щѣло и какъ трѣбало! Ето на истина патриотизмъ достоенъ за заплюване! Ето характеръ... Но, не ни е работата да очертаваи ний характерътъ на Г. редактора той си го е самъ достаточо очерталъ въ думитѣ и дѣлата си... нека са върнемъ на намѣреніето си.

Обвиненіето че не смеи послѣдователни и не постоянствувати на едно, както и това което приписува на едно лице, че сѣкога кога подушало че патриархіята ще даде отстъпки, бързало да придумва да са подаде прошеніе на правителството за независима іерархія, и подиръ туй пакъ работило за спокоженіе, зето тѣй както го Г. редакторъ излага представя са на истина доста серіозно, но обстоятелствено разгледано то не представлява никакво доказателство противъ тѣзи които съ тѣй постѣпвали.

Не е ли Г. редакторъ който ни свѣтвува че трѣба да оставимъ за врѣмя онова което правителството не пріема? (брой 7) А и можахми ли да не го оставимъ? За да бъдемъ послѣдователи можахми ли да са въспротивимъ на правителството като ни

кава рѣшително да са оставимъ отъ исканіята си за отдѣленіе отъ Гърцитѣ?

А додѣ трѣбаше да са простира наше то постоянство предъ неустѣпчивостта на патриархіята? Да скловимъ на тѣзи ни най малко неудовлетворителни устѣпки, които днесъ ни дава, а утрѣ ги си зема назадъ? На това нѣ придумва Г. редакторъ изъ най напрѣдъ, но послѣ, като вижда че патриархіята, може да откаже на сичко, прилага, че ако тя не припознае сичко щото е праведно въ нашитѣ исканія, ний и безъ нейното съгласіе ще знаемъ да си наредимъ черковнитѣ работи (брой 10.) Безъ нейно съгласіе, да, но не и безъ позволеніето на Императорското правителство. Какво прочее достоосѣдително намѣрва Г. редакторъ въ поведеніето на това лице, което като вижда че патриархіята не припознава сичко което е праведно въ нашитѣ исканія, свѣтвува и придумва да са подаде прошеніе на правителството за независима іерархія. Или Г. редакторъ е расположенъ да постоянствува додѣ неполуни нищо, и додѣ му са отнеме сѣка възможность да дѣйствува пакъ за това което вижда праведно въ нашитѣ исканія? Но това не избличава ли една неопитность, едно неузнѣніе въ слѣдованіето и дѣйствованіето за една таквава работа, какъвто е черковниятъ нашъ въпросъ? При това, питамъ, кога устѣпки патриархіята нѣщо и не го пріехъ нашитѣ? и има ли да е устѣпила нѣщо удовлетворително, или поне което е устѣпила да го е устѣпила искрено тѣй като да са увѣримъ, или трѣба да са оставаи още да нѣмъ лѣжатъ до безкрайно?

Прѣдставителитѣ, казва Г. редакторъ, нѣма да сгрѣшатъ предъ народа, ако бисполучили да докаратъ веднѣжъ или дваждъ таквизи при до биванія (какви то 15тъ точки) но какво друго са и правили тѣ до сега? не ли сѣ тѣзи били старанія имъ? съ разницата само че сѣ глѣдали да са не затворятъ тѣвъ врата чрѣвъ които може да са домогва народътъ за правдинитѣ които му са падатъ напълно. Защото, ако биха слѣдували мнѣніето на Г. редактора да искатъ само отъ патриархіята, и да са благодарятъ само на това което имъ отстъпва, не вѣрваи да са добѣахъ ни до отстъпваніето на 15тъ точки, и по нататакъ отъ тѣхъ не вѣрваи да са пристигнеше ни подиръ 20 години още; когато спорѣдъ тѣхното стараніе, ако да речехми сега да послѣдуваи мнѣніето на Г. редактора да са благодаримъ на това което са е до сега придобило, ще има-

ми нѣщо повече отъ 15 устѣпки и ще го имамъ по сигурно. Но колкото отъ наша страна, нѣй никога не бихимъ съзѣтували народътъ да пристане на това, дѣто самъ си да загради пѣтьтъ на съзнанието и развитието си. Да казва кой каквото ще, но нѣй никога не можемъ да забравимъ че този въпросъ е който изведе насъ Българитѣ на животъ. Той съ сѣчки си несвършенства, недостатки и злоупотребиленія и пороци ако кажемъ, искара въ нѣ е, наспроти прѣдшното ни състояние, доста напредъ, и тѣзи които тѣй рано, и безвървено искатъ да загасятъ и да заровятъ този въпросъ, искатъ да загасятъ и да заровятъ българскитѣ народъ.

Отъ това що до тука казахимъ нашитѣ съотечественници могатъ вече сами да съдятъ колко сѣ основателни и справедливи осъждаванія и обвиненія на редактора на Врѣмето върху досегашнитѣ дѣйствования въ въпросътъ. Остава ни да разгледаме способитѣ които той прѣпорѣчва да дѣйствуваме върху патриархията по непосредствено, по силно, по убѣдително, щото да я докараме да разумѣе по скорѣ нуждата за промѣненіето на досегашната ѣ система. Но това ще направимъ нѣй въ идущитѣ брой.

Чували бѣхмъ нѣкои такъвизъ смѣшни анекдоти за любосомнителността на редактора на Врѣмето но тѣ ни сѣ виждаха толкова чудновати щото кажи че ги не вѣрвахимъ. Днесъ имамъ ивентъ примѣръ който потвърждава тѣзи за него слухове.

Незнамъ кой са е намѣрилъ да му пусни мухитѣ и да му съобща, че единъ или двама отъ прѣднитѣ тука Българи му станали противници, и той са неподволѣ да повѣрва че маистина тѣзи прѣдни хора сѣ оставили сичката си работа и дошле да правятъ побратимства и съюзъ съ насъ за неговото съвършенно съсипване, и не са забавилъ за отмищеніе да фърли тѣзи хора на лице и да ги тѣпчи прѣдъ общото мнѣніе.

Имали такъвизъ прѣдни или задни хора които да сѣ станали противници на Г. редактора, и ако сѣ, защо? нѣй не испитуваме и нѣмамы право; но имамы право да засвидѣтелствуваме че съобщеніето или предположеніето за едно побратимство на Турція съ нѣкого не е освѣнъ мечта, плашило на въображеніето му.

Лицата за които загатва Врѣмето разбира са че сѣ Г. Чомаковъ и Г. Х. П. Тѣпчидеца. Съ Г. Чомакова нѣй ако и да не смя са никога разиждали въ мислитѣ си относително за въпросътъ, но личнитѣ ни сношенія не сѣ бивали сѣкога благоприятни. А Г. Тѣпчидеца познаваме го като прѣвъ търговецъ между нашитѣ и почитали сми го и почитамы го, ама не за паритѣ му, отъ които за насъ николъ облага, а за неговото добро расположение, което е сѣкога показвалъ и показва да дѣйствува за въпросътъ споредъ силнитѣ и умѣнитѣ си; но да имамы такъвизъ близки и тѣсни сношенія съ него, да възбавме въ побратимство и споборство за да съсипемъ мощнитѣ великанъ на противнитѣ идеи, каквѣто са въобразява днесъ редъ на Врѣмето не е нито по нашитѣ духъ, нито по неговата натура.

Но Г. редакторъ забѣляжилъ голѣмо сходство между мислитѣ които развивамы сега нѣй и между мислитѣ които слушалъ отъ гореканитѣ лица и то е за него доказателство неспорно; като че тѣзи мисли сѣ нѣщо което не са намѣрѣна на друго мѣсто, но само

отъ канторътъ на Г. Тѣпчидеца или отъ спирацията на Г. Чомакова трѣба да са купятъ.

Лоши или добри нѣй, каквито и да сѣ били нашитѣ интереси, каквѣто и да е нашитѣ характеръ, дѣто ги подмѣта Врѣмето, но до сега позналъ нѣ е Богъ да ходимъ по канторитѣ мисли да купуваме и да търгуваме съ тѣхъ. Могатъ да кажатъ каквото зло намислятъ за насъ, но немогатъ нѣй улича че вчера плащани отъ единъ сми писали и говорили по тѣхното мнѣніе, а днесъ плащани отъ други говоримъ и пишѣмъ по тѣхното мнѣніе.

Отъ който частъ сми зели публичиското перо въ рѣка, можимъ да кажимъ че не сми го подчинили на чуждо влѣніе, и не сми служили ни на личности, ни на партия, освѣмъ на общата полза на народа. Не сми изменили убѣденія, нѣма и да изменимъ додѣто е то перо въ рѣката ни, и предпочитамы да са съчути и перото ни и главата ни а не да станемъ измениници на народното желаніе.

Билъ тапчидеца, билъ Чомаковъ, билъ кой да е, почитамы сѣкога по достоинството му, по заслугитѣ му къмъ народа, но не сводимъ глава да ни наложатъ мнѣніе и не продаваме убѣденіята си. А билъ нѣкой нашъ личенъ неприятель, билъ ни враждувалъ, когато виждамы мнѣніето му съгласно съ общото мнѣніе, съ интереситѣ на народа, когато виждамы стремленіята му чисти и благородни, не можемъ да му откажимъ съдѣйствието си.

Такъвъ е нашитѣ отговоръ за побратимството ни било съ прѣдни хора било съ долинъ хора, било съ кого да бѣде, а колкото за подозрѣніето въ което е влизалъ Г. редакторъ че сми са побратимили съ нѣкого за да го съсипимъ съ вършенно, то не е освѣнъ порождение на мрачнитѣ му характеръ. Никога не ползува неговото съсипване и нѣкой нѣма да го желае. Той можъ да си въображава това отъ туй дѣто изобличаваме неговото измѣнително поведение, дѣто осъждамы нѣговитѣ задни и запоздани мисли, но въ това нѣй сми далечъ отъ сѣки умисель за съсипване му а изпълняваме свонитѣ длѣжности; защото поведѣніето му възмущава душата на сѣки единъ искренъ Българинъ, а мислитѣ му по зловѣрното си влѣніе заслужаватъ обличеніе и противудѣйствие и въ това сѣ съгласни не само редакторитѣ на Турція и рѣченитѣ двѣ лица, но и сички здравомислящи Българи изобщо.

ПОЛЯНСКАТА ЕПАРХІЯ.

Отъ Кукушъ ни проваждатъ една статія за изобличеніе на редактора на Врѣмето, който при прошеніето си къмъ Н. П. Полянскія владика Партенія да му расправи дестина вѣстника, обзавалъ са да го защищава чрезъ вѣстникътъ си, и за порицаніе на Н. П. за неговата недѣятелность, съ едно ласканіе къмъ насъ че ако ѣ помѣстимъ ще са мжчатъ да ни расправятъ нѣколко вѣстника.

Нѣй не даваме мѣсто на тѣзи статія въ стѣпановѣта на вѣстникътъ си; защото, както са гнусимъ отъ интересатостта на редактора на Врѣмето тѣй са гнусимъ и отъ пристрастността на партизани кореспонденти. Друго нѣщо ако статията изобличаваше нѣконъ злоупотребиленія на Н. П. О, тогавъ, колкото и да ни не е прѣсърце, бѣхмъ длѣжни, да ѣ обнародваме. Но сега за какво да го порицаваме?

То е истина, познаваме, и изблизо познаваме Н. П. и знаимъ че е малко лѣхатичкъ, малко скѣперничавъ, но, по за честь тѣзи недостатки сѣ отъ неотемленитѣ прѣимущества на повечето отъ духовнитѣ чинъ въ православнитѣ мѣръ, въ което състояние са намира днесъ (разумѣна са пакъ не безъ исклученіе). И като за тѣзи недостатки Кукушане гонятъ владиката си

то увѣрени ли сѣ че другитѣ негото нѣй проводайтъ ще е толкова дѣятеленъ, щото самъ той да прави и да върше сичко което сѣ длѣжитъ да вършатъ, или че ще е толкова щедръ щото да има кисѣта си отворена да може сѣки да бѣрка въ нежъ? Не. Сегашната система на черноризитѣ не е такава. Повечето отъ прѣподобнитѣ отци, за измождение на тѣлото си на мѣсто да са опасватъ съ кожнитѣ пояса и да са обличатъ во власяници, обличатъ са въ багряници и припасватъ кемеръ за жѣлтици, дѣто уютно сѣжтани жѣлоликиитѣ по лѣскавитѣ онѣзи, търкалестичитѣ, обличитѣ, сѣкиму милитѣ хубавички, не излѣзаватъ на пазаръ, не ходятъ по комшинѣти и не сѣ изложени да ги бара сѣки и туй е у тѣхъ добродѣтель, но добродѣтель не толкова въ уваженіе отъ тѣзи които обичатъ, подѣлитъ чуждитѣ благомъ.

Ако и притѣжатель на тѣзи послѣднѣта, не сѣкиму любезна, добродѣтель Н. П. не е лишѣнъ обаче и отъ прѣимущества които настига сѣ украшеніе на единъ пастиръ, неговото смиреніе, неговото духовно образование, прѣимущества толкова рѣдки между днешнитѣ пастири, засвидѣтелствуватъ правдинитѣ му за вниманіе и снисходително съчувствие отъ страна на обществото а при това той е и отъ родътъ ни.

Истинно е, че грѣцката чернова въ злокозненитѣ си противъ насъ ухищренія, е строго вѣрдила до днесъ да не провъзведе на архіерейски санъ отъ родътъ ни хора достойни да заслужаватъ вниманіето, и уваженіето на обществото, и когато е била принудена да устѣжи на народното желаніе за пастиръ отъ родътъ ни и по азикътъ ни, сѣкога е гледала да натрапи таквизъ които да компрометирова гова домогваніе на народа и да го направятъ да бактиса и да са махне отъ тозъ меракъ, да иска народни пастири. Но также е истино, акупъ и прѣсѣрбно, че нѣй Българитѣ сми твърдѣ възискатели къмъ свонитѣ еднородци, и това което съ равнодушіе търпимъ на грѣцитѣ владци, на българитѣ не търпимъ ни полвинката, ни четвъртинката.

Едва ли имамы петъ шестъ Българи владци и комай върху сичкитѣ сми скочили да ги гонимъ и когато сѣ лошава, да, имамы право, но да ли сѣ грѣцитѣ подобри че ги търпимъ? Или като махнимъ тѣзи ще добѣимъ таквизъ каквито вече искамы? Нѣй имамы прѣдъ очи прииѣрѣтъ на Врачанитѣ; що бѣше вѣкъ върху Доротея, що бѣше тичане, мицане да го гонятъ, отѣрваха са отъ него и ето година не сключи викнаха пакъ отъ другитѣ и са влачатъ ставъ толкова врѣме по сѣдби, и ако го свалятъ, ко го ще зематъ? какъвъ ще бѣде той? Не са ли сичкитѣ врабчета единъ джинсъ? не защищаваме Доротея, не оправдаваме Пансія, не казватъ ги лоши, не ги казвамы добри, но питами кой отъ Грѣцитѣ е по добръ отъ тѣхъ?

И кое е злото което е Н. П. Партенія направили на епархіята си? Конъ сѣ нестерпимъ, ти злини, които опорочаватъ званието му? Нищо таквизи не виждамы въ обвиненіята противу него, а за какво го гонятъ?

Господине, казува кореспондентнитѣ ни, изъ сумъ она който ланъ го хвалѣхъ че е добъръ и просвѣтителъ, но не го бѣхъ познавалъ добръ, а сега виждамъ че той билъ прослѣпитель. Съ други думи то ще маже, ланъ бѣхъ добръ съ него и го хвалѣхъ, а сега не съмъ добръ и го хуля. Но това, прѣтеди мон, не е добро, за маки нѣконъ и лични каприци не трѣба да вървимъ противъ общото добро. Да ва нестѣблѣзнава примѣрѣтъ на редакторътъ на врѣмето това не е почитенно дѣло.

И за Бога, мили съотечественници! напуснете са онѣ тѣзи безвървѣнни, безумѣстни и ако си бѣмъ да кажемъ неправедни стремленія

владниците да гонят отъ родътъ ви. Като познавате че не сте каджри да постъпите както изисква положението на работитъ, да съдѣйствувате и ви за рѣшеніето на въпросътъ, то не раздигайте баримъ работи да го бъркате понеже. Ако не помагате баремъ не разваляйте. Не са даваите на страстиѣ си, не ставайте оржиде на чуждитъ интриги. Потърпете баремъ сега, когато съдбата ви по черковни дѣла са рѣшава, и това е служение на народътъ: защото най послѣдната ви надежда за рѣшеніето на този въпросъ е умножаваніето на владниците отъ родътъ ви. Добри или зли тѣ не могатъ да забравятъ че сж бългери и днесъ ако сж хладнокръвни, равнодушни, въ едно обстоятелство по благоприятно или тѣ или намѣстниците имъ ще си платятъ за това за което сми имъ търпѣли, когато и отъ най добритъ гърци владци не можемъ да са надѣйни за това.

Искате да извадите този владика че не ви отворилъ школи, но не е баримъ затворилъ каквото гърцитъ владци, и ако го заиѣните съ други увѣрени ли сте че той ще изпълни сичко което очаквате ви отъ владниците си? Когато този който е получилъ самъ отлично образование са показва нерадивъ и немарливъ, какво трѣба да очакваме отъ хора полуобразовани или сѣсѣмъ необразовани? Не, нищо друго нѣма да сполучите освѣнъ дѣто ще направите кеѣтъ на засвидѣтелствованиятъ неприятели на народа ни солунскіятъ митрополитъ, и ще дадете сърце на патриархата да упростава повече противу домогванията ни, и ще дадите причина да ни връхлѣятъ гърцитъ владци повече.

Но ахъ! Говорѣмъ и виждамъ, виждамъ какъ са чумерите на думитъ ми, виждамъ какво мислите и са заканате въ себе си! Ний Българитъ сми такъвѣ, отъ люцки глави умъ не земами; ний сми инатѣн, хинаети ама кога дойде да си вадимъ единъ другъ очитѣ, а на другъ отстрана търпимъ и въ ушитѣ ни да бъркатъ.

А и ти, честнѣйшій отче, стига си и ти дрямалъ, посѣбуди са и вижъ що става около тебе; посѣбуй са самъ че да са съживятъ и тѣзи които сж около ти. Въ епархіята ти казватъ нѣма ни едно училище освѣнъ въ Кукушъ, туй ако е истинъ, е тежко обвинение противъ твоето нераденіе. Поразвържи опзи мѣштинейтъ на кръста ти полесъ, и извади нѣкоя отъ опѣзъ пущини да видятъ бѣлъ свѣтъ, поддържи нѣкои учители, купи нѣкои книжки та раздай. Бѣди малко подѣтеленъ за да затворишъ устата на неприятелиѣ си и да зарадвашъ приятелитъ си.

НИЩО ЗА БАСАРАБСКІТЪ БЪЛГАРЕ.

Предъ нѣколко дни азъ бѣхъ въ Болградъ, и имахъ време да обиколя нѣкое и друго село отъ колонитѣ, за дѣто бѣхъ любопитенъ да науча нищо за състояніето на тукашинитъ Българи. Нѣ за зла честь, моето желаніе, да видя нищо хубаво, было напусто и азъ останахъ налѣганъ въ надеждата си.

Тука нашитъ Българи, откакто изгубили сичкитъ свои природни добрини, прѣзиратъ все що е добро и народно, и гледатъ съ криво око сѣмъ Българинъ, който не е колонитѣ, или чужденецъ и неприятели го за нищо. У тѣхъ нѣма предишното гостолубіе и приветливостъ (конушмакъ), нѣма онуй засѣмъ българско лице и спрѣзване съ страни хора; въ тѣхнитъ сърца нагасила искрата на братска любовъ, изчезналъ народниѣ имъ духъ, защото го задушилъ чуждѣи, съ едно рѣчь, тукъ българщината си покабила, щото не забялава нѣкой друга чистонародна чрътица, освѣнъ единъ български языкъ, когото говорятъ нѣ и той искривенъ. Тѣ сж богати и имотни; нѣ вмѣсто да са възползуватъ отъ тѣя добрини и да станатъ по родолюбиви, тѣ са показ-

ватъ по немарливи, да кажѣ за да не кажѣ нищо по лошо! у тѣхъ търси сѣмна набожностъ, хвалби, приструвки и други чудни и дивни глупости, които струватъ чловѣка. когато ги слуша, да си затули ушити.

Да испадне нѣкой въ едно събрание, дѣто прѣдсѣдателъ е (не знамъ що) и дѣто присѣствуватъ нѣколко хаджи и свѣтогорски поклонници, та да слуша само приказки и смѣхорин: единъ са хвали съ Божи гробъ, други съ Свята гора, третій приказва чудесата, дѣто гледалъ въ Кіевъ и другадъ по мѣнастритѣ. А да запитахъ нѣкого отъ тѣхъ знаели най потребното, или да му споменешъ че единъ христѣанинъ е длъженъ да научи и друго на свѣта, земи си прѣприята и биля, ако продължишъ приказката, хаджійскитъ бастунъ захваща да играе. — И тѣй грькитъ калугери по Божигробъ и другадъ, иматъ да са ползуватъ още за много време отъ простотата на Колониститѣ.

Друго пакъ зло има, че тѣе хора стоптъ сѣсѣмъ студени и откъмъ ученіето, защото твърдъ наредъко си срѣща такъвѣ, съ когото да си спрѣкажешъ и да ти спомѣне за училище и учение. При сичкитъ лѣсноти дѣто иматъ да обдѣжватъ, сѣмъ Колонія, по едно добро училище, и съ сичкото стараніе на училищнитъ комитетъ въ Болградъ, селскитъ училища нѣматъ никакъвъ уредъ, нито ученици споредъ числото на жителитъ, или пакъ учители наскоропъ. У една колонія отъ 200—250 къщи ще намѣришъ 10—15 дечеруга. Нѣ имали и такъвѣ учители, които да залагатъ на работата си и да бѣдѣтъ достойни и каджри да събудятъ тѣзи корави Българи, потѣжливъ въ дълбокиятъ сѣнъ на невежеството? Само у три четри колонии, а именно въ Конгасъ, въ Карагачъ, Чешменкой и Балмока, са намѣрватъ по добри и прилѣжни учители, по другитъ мѣста вѣтѣръ ги носи. Хелѣ Вълканешкитъ и Вайсалскитъ по добръ да не казвами.—Какво ще стори комитетъ или директоръ, кога нѣма въ селата достойни хора, които да нагледватъ училищата си и да желаятъ доброто на дѣцата си; за тѣхъ училищата си като една ангарія, и иматъ ги отъ нѣмайкадъ, защото щѣтъ не щѣтъ, трѣба да ги иматъ. — (Слѣдува.)

КОРЕСПОНДЕНЦИИ НА ТУРЦИЯ.

ШУМЕНЪ 26 Септември. — Много са зарадвахъ като видѣхъ въ 11 брой на Турция жалбата на жеравинската младежъ, чрезъ която ти просяше отъ Г-на Димитрака бей да ѣ проважда пакъ вѣстникътъ ви. Азъ ако и да съмъ отстраненъ отъ отечеството си, нѣ чувствувамъ радостъ въ сърцето си като ви гледамъ пакъ вѣстникътъ. Блазъ на Нѣгова милостъ че не си отказва отъ отечеството си и че съзнава длъжността къмъ родината си. Той извърши и извършива обязанността си, и то нѣма да остане безъ забележаніе у младитъ му съотечественници; тѣ сж гордѣжтъ че отечеството имъ родило такъвъ достоенъ мжжъ. Нѣ само Димитраки бей не е въ състояніе. Имаме и други, ами тѣмъ имъ е срамно да си искажѣтъ родинатъ, а не да попытатъ за нуждитъ ѣ и да помилжѣтъ за длъжността си къмъ неж. Тѣ са ѣ въ състояніе да извършѣтъ много и да оставятъ името си много време живо помежду съотечественницитъ си, нѣ правятъ ли? нѣ. Тѣ не знаятъ, че живѣянето състои въ доброто име.

Колкото за селенитѣ, тѣ по силжѣ си и по бѣдността на селото, се пакъ са трудѣтъ за обща полза. Нѣ ако прѣмаха и отъ важъ нѣкакви си помощи тѣхнитъ за общо добро щѣха двойно да са насърчатъ. — Младѣжи! бѣдѣти достойни да прѣемате милостѣта

на съотечественникътъ ни. Вий скоро ще видѣте, че тая милостъ на нѣгова милостъ ще са покаже ѣ въ по голѣми отечественни нужди.

ВАРНА, 29 Септември. — Като твърдѣ често не ви пишемъ или да са коримъ или да са фалшивъ да не мислите че нашитъ хора тука силжѣ, или че нищо не са дѣйствува, на противъ и въ този потѣпканъ града се да са съживява народното чувство, народниѣтъ духъ и напредване въ просвѣщеніето. За до казателство на туй имамъ че, тука дѣто нито името Българинъ са чуваше прѣди дестина години, днесъ вече и училища и черкова българска си отворишѣ, при сичкитъ прѣчки и противленіа отъ страна на Гърцитъ и съюзницитъ имъ Гагаузи.

И черква и училище, казвамъ, имамъ, и отъ ревностъ не сж оскѣдни нашитъ по първи граждани, но това е че срѣдствата ни сж тѣмъ малки, а нуждитъ ни напредниватъ нѣшнитъ усилия. Доблестъ прочее прѣпорѣчвами на нашитъ, а на въшнитъ си съотечественници да не забравятъ този старъ български градъ и да не са отказватъ отъ да поддържатъ и подпомагатъ за утвърденіето на българщината въ туй главно черноморско пристанище, което по развиваніето си въ търговіята, ще помогне не малко за развитіето и на околнитъ помрачени днесъ български селения.

Владиката ни се іоще са надѣе че Българитъ ще идѣтъ да му са поклонятъ, и привърженцитъ му Гагаузитъ іоще си даватъ коражъ и думатъ: Българитъ сами по себе си не могатъ нищо направѣ. Ний обаче казвами че ако околнитъ български паланки и села са съгласни съ насъ, ни Гърцитъ ни Гагаузитъ не могатъ ни нищо направѣ.

Преди нѣколко време тука владиката опопи единъ попъ Българинъ за селото Гюндоду, но въ служеніето при започнаніето му, когато да помене името на владиката който го опопи той извика велегласно и поменува името на Н. П. Пларіона свещенноначалникътъ български.

ПОЛИТИЧЕСКИ ИЗГЛѢДЪ.

ФРАНЦИЯ. — Както бѣхми извѣстили холерата са поѣви въ Паришъ и други нѣкои мѣста на Европа. Тя измори и слѣдува да мори доста хора, нѣ не е направила и нѣма да направи такъвѣ опустошенія както въ Цариградъ. Види-са чи това трѣбува да произлязува отъ искуснѣти лѣкари и безстрашето на жителити.

Нѣкои вѣстници са прозяваха когато владѣеше холерата въ градътъ ни чи турското правителство не било zelo потребити мѣрки за да възбрани входѣтъ на тоя бичъ. Ний ще попитамъ сега по редѣтъ си тѣя вѣстници да ни кажатъ чи при добрити предварителни мѣрки които зѣ французкото правителство, какъ са распрѣсна по градищата имъ?

Казуватъ чи Императорътъ на Французити са занимавалъ сега твърдѣ серіозно да намѣри цѣрѣтъ на холерата. Вѣстникъ „де Сіекль“, ни извѣстява тоя цѣрѣ. Той са състоялъ да са учреди една комисія която ще има за предметъ да разглѣда направеніето на нѣколко карантини въ Египетъ дѣто хаджѣити които идѣтъ отъ Мекка да прѣстояватъ нѣколко недѣли.

Иглишкити вѣстници не одобряватъ една таквасъ мѣрка.

ИНГЛИТЕРА. — Смѣртѣта на лордъ Палмерстона, първи министръ на царцата

Викторія, произвѣло едно скърбно впечатление въ сичките дипломатически хора. Англичаните загубили единъ дипломатъ който е играл една твърдъ важна роля въ европейскитѣ въпроси. Други не ще са намѣри който да го замѣсти достойно. Това е една загуба която Англичаните ще плачатъ за много време.

Една телеграфическа депеша дошла онзи день въ градъта ни, извѣстява чѣ лордъ Руселъ, министъръ на външните работи са наговорилъ отъ дарицата да нареди министерството. Той щелъ да замѣсти лордъ Палмерстона; лордъ Гранвилъ щѣлъ да стане, министъръ на външните работи.

Болестъта която морене добитъкътъ прѣстанала. Протестанското духовенство служило много литургии за да възблагодари Бога който направилъ да изчезни тая болѣсть.

РУСИЯ. — Министрътъ на запѣтието отъ Петербургъ издалъ една заповѣдъ спорѣдъ която забранява на сичките хора да не пиятъ тютюнъ около сараятъ на императорътъ и на други нѣкои мѣста които не са нужни да покажемъ именно на читателитѣ си. Въ сѣщото време той извѣстява чѣ който прѣстъпи тая заповѣдъ ще са накажи строго.

Ний не знаемъ ще ли да може да са туря въ дѣйствиѣ тая безмѣстна заповѣдъ, въ това което можемъ да потвърдимъ е чѣ ще са види твърдъ чудна отъ сичките образовани хора.

“Московската Газета” убажда чѣ сега скоро са основало въ Петербургъ едно общество отъ благородни рускини, подъ покровителството на княгиня Дондукова. Това общество съчинило единъ уставъ който са припозналъ отъ царятъ на сичките Руси. То ще има за цѣлъ да са грижи за поддръжаніето на младитѣ сиромашкини, които нужда ради, ставаха курви за да са прѣвитавайтъ.

Тѣй, това общество ще са натовари да намѣрва мѣста и работа на бѣднитѣ жени; то ще отваря училища за рѣководѣне; ще са труди, съсъ една дума, за нравственното възвишеніе на женщината. Ний рѣкопелешимъ на това филантропическо прѣдприятіе на рускинитѣ; то е единъ примѣръ достоенъ да са подражай отъ сичките народи, и ний съѣмъ да го прѣпорѣчжимъ особно на цариграшки и атински гърки които лѣжатъ въ най голѣмо развратство.

ПАПСКИ ВЛАДЕНИЯ. — Словото което Святиятъ Отецъ приказалъ на отваряніето на консисторіята са обнародва веки отъ сичките почти европейски вѣстници. Това слово са учакуваше съсъ нетърпение, и хората имали право на това. То осѣжда франк-масонеріята, общество скришно, което е съставено съсъ цѣлъ незнани каква, и приказува благочестивитѣ души да отбѣгнувайтъ сѣко участие въ него. Нѣкой вѣстници които принадлежатъ на оппозиціята критикувайтъ това слово; други го фалатъ за спасителнитѣ му учения съсъ които е написано, и безъ които и религии и империи и човѣщината ще тръгнатъ къмъ разореніето си.

СЪРБИЯ. — Говори са за едно промѣненіе на Министерството. Министрътъ Гарашанинъ и Н. Христичъ щѣли да са отдаечатъ.

МОЛДО-ВЛАХИЯ. — Въ единъ отъ по-

слѣднитѣ си бройови, ний бѣхми извѣстили чѣ Куза-бей са разболѣлъ тежко. Сега са научавами чѣ болестъта му не била толкось опасна; тя зачана да изчезнува.

Финансисти отиваатъ злѣ. Пари нѣма. Касситѣ стоятъ празни. Селачитѣ немогатъ да платятъ данѣтитѣ си. Сиромашіята е прѣвмѣрно голяма.

Директорътъ на общенародното просвѣщеніе издалъ една нова заповѣдъ спорѣдъ която той кани селачитѣ да турятъ въ дѣйствиѣ законатъ за задължителното въспитаніе на младото поколение; тая заповѣдъ са чела по сичките черкови.

СТЪКАВИ НѢЩА И НОВИНИ.

— Писмата ни отъ Габрово съдържаватъ твърдъ неприятели новини! Ужъ за подобри ний сме до сега прѣмълачуваи нѣкой безредни работи, които бѣхми слушали и съ очитѣ си видѣхми; но прѣкалено зе да става, та ако речемъ да проговоримъ има гортиво да осѣднемъ.

— Въ Провадія, малцина нѣкои които искатъ да са гърчелъ не оставили до сега да са чете въ черква Български, но сега вече слѣдъ едно настоятелно трѣбованіе отъ страна на Българитѣ, Българскитѣ черковенъ языкъ са ввелъ при богослуженіето. Подробно сти въ идущия брой.

— Въ Айтосъ, нѣкой си грѣкоманъ Янаки билъ голѣма прѣчка за ввежданіето на Българскитѣ языкъ въ тукашната черква дѣто само отъ Българи сѣ посѣщава. Той, казватъ ималъ черквата като малкане отъ толкось години на самъ, а до сега ни една Българска книга не е купилъ за въ черква.

— Нѣкой си Арнаутинъ Щерю Боцари умрѣлъ наскоро въ Букурещъ, завѣщалъ повече отъ 40 хил. желтици за човѣколюбивитѣ за вѣденія въ Елада.

— Патриархіята позволила на Сосоагатополюскитѣ Митрополитѣ по причина настрадающе то си здравіе да дойде въ Цариградъ. — Види са чѣ Патриархіята има голѣма грижа да не умрѣ той далечъ отъ нел.

— Н. Ц. В. Султанътъ благоизволи да даде на Г-на Деялини, грѣцки познаникъ, прѣвѣятъ нишанъ на орденътъ си Меджидіе.

— Научава ми сачи Н. Ц. В. Султанътъ харизалъ единъ кіошкъ на Н. Ц. В. Мурадъ ефеиди, наследникъ на куроната.

— Пишатъ отъ Галацъ чѣ единъ младъ Кефалонитинъ който са повикалъ отъ началството си за да плати единъ борчъ, ранилъ съсъ ножъ консултъ грѣцки, и утвѣрилъ драгоманитѣ.

— Миналіятъ понделникъ сирѣ Булверъ са прѣвъ ауденція отъ Н. Ц. В. Султанътъ. На другиятъ день, той тръгна за Ница.

— Казуваатъ чѣ отъ Исуса Христа до 1680, деветдесетъ и седемъ голѣми епидемии са сѣ явили въ Европа.

— Н. Ц. В. Султанътъ даде разни нишани на онѣ отъ чиновницитѣ и лѣкаритѣ които са отанчиха съсъ ревността си презъ холерата.

— Онзи день комисіята за молдовлашки мѣнастири държи засѣданіе. Въ това засѣданіе представителъ на посвѣтенитѣ мѣнастири врѣчалъ на членовитѣ единъ отговоръ намеоарити на Г-на Негри, молдо-влашки Канукехал.

— Н. В. Омеръ-паша, който са намираше по Европа, пристигна онзи день въ градъта ни.

— Много господжи отъ обществото на Бенюгу сѣ нагласили да съставятъ единъ клубъ (събраніе) за да уграичатъ сатанатѣ на женитѣ. Председателството на тоя клубъ щѣ-

ло да са даде на една млада дѣвица която бѣла на възраст трийсетъ годишна !!

Ако тоя проектъ са тури въ дѣйствиѣ има надѣжда да са поправятъ Гъркинитѣ, които съсъ своитѣ дуса нѣ само са развратиха физически, нѣ и мѣжети си разориха финансово.

— Маркизъ де Мустіе, французки посланикъ, пристигна тая сутрина въ градъта ни.

— Н. П. Кадри-бей, главенъ управителъ на пощити, свика миналата недѣля редакторитѣ на по главнитѣ вѣстници отъ столицата за да са споразумѣятъ за прѣвностъ на тѣх вѣстници, които правили голѣма бъркотія въ управленіето на пощити. Съки си даде мнѣніето. Намѣри са за мунасинъ да са раздѣлятъ вѣстницитѣ на двѣ категории: голѣми и малки. Първитѣ ще плацѣтъ 10 пари за цѣла имперіа, вторитѣ 5 пари. Ако тая мисль са тури въ дѣйствиѣ има надѣжда да са умножатъ вѣстницитѣ.

— Нягово Прѣсвѣщенство Г. Брюнони врѣчи на повѣреніятъ на работитѣ на Фрація една сума отъ 10 хиляди гроша които латинского духовенство подисало въ полза на изгорѣлитѣ.

— Н. Ц. В. Султанътъ благоизволи да подарилъ двестѣ и петдесетъ хиляди гроша за направеніето на къщи на изгорѣлитѣ.

— По причина на едно малко членче което редакторътъ на Куріе д'Орія нѣ бѣше писалъ за насъ, ний му отпавихми слѣдующето писмо:

Г-не Редакторе,

„Вий ще ми позволите да поправа въ вашитѣ собствени стѣлнови това което казахте за менъ. Азъ не съмъ първиятъ който залѣпихъ шамаръ на Г-на Христа Басмаджіева, белберинъ. Други грѣма души направиха това преди менъ. Съ такива хора трѣбува да знайми да разиграваши шамарътъ, тѣй сѣщо както трѣбува да знайми съсъ почтенни хора като васъ да разиграваши перото. Колкото да адемъ това което са дава за други, такова нѣщо не ни са е никоги случвало. Въ локалитата на Конкордіа хлѣбътъ са дава по воли: има за сичкіятъ свѣтъ и за сичкитѣ ищѣхи. Господарятъ на локалитата както и съотечественницитѣ ми които са намираха на работата отгорѣ ми дадоха право. Това стига предъ публиката и предъ васъ, надѣвамъ са, Г-не редакторе.

„Вий са види да казвате чѣ моятъ вѣстникъ принадлежалъ на правителственната преса. Това не е тѣй, Г-не редакторе. Ималъ за себе си независимостъта която иматъ свободнитѣ вѣстници въ Отоманската Имперія.

„Приемете, Г-не редакторе, увѣреніето на моето твърдѣ отличително важеніе.

Никола Генювичъ,

Главенъ редакторъ на Турція

—Редакторътъ на Врѣмето като обнародува онова което Куріе д'Орія бѣше писалъ за насъ, съчелъ за нужно още да направилъ нѣкои забѣлжки отъ своя страна.

Горкиятъ! забравилъ е види са трагикомическата сцена която стана съсъ нѣго на българската черква предъ нѣколко време и друга още една подобна почти на първата която стана въ метохътъ между него и едного другого.

Да му ги напомнимъ обстоятелствено? да му направимъ и ний приличнитѣ забѣлжки? сторили го бѣхми ако не виждахми чѣ нѣ бѣднимъ принудени да правимъ сравненіе нѣ съсъ хамали които са бѣятъ, нѣ съсъ животни които знайтъ само да търпатъ, а това е най голѣмо униженіе нѣ само за единъ редакторъ, нѣ за сѣкиго който са казува ЧОВѢКЪ.

Отговорникъ Никола Генювичъ.